

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 2. srpnja 2024.

Analiza odluke

Krpić protiv Hrvatske zahtjev br. 75012/12

čl. 6. Konvencije – pravo na pošteno suđenje
čl. 8. Konvencije – pravo na poštovanje doma

*Propust lokalnih vlasti da dodijele zamjenski stan
nositelju stanarskog prava na stanu u zgradi koja je srušena
nije dovela do povrede prava podnositelja na dom*

Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) zasjedajući u vijeću od sedam sudaca donio je 31. svibnja 2016. odluku o nedopuštenosti kojom je odbacio zahtjev podnositelja.

Podnositelj zahtjeva je bio nositelj stanarskog prava na stanu u zgradi u društvenom vlasništvu u Zagrebu. Općina Centar – Zagreb je donijela rješenje kojim je određeno da će se ta zgrada, po iseljenju svih stanara, srušiti jer je zbog dotrajalosti predstavljala opasnost za stanare i susjedne objekte. Stanarima se sukladno odredbama Zakona o stambenim odnosima¹ trebalo osigurati zamjenske stanove. Uslijed daljnjeg oštećenja zgrade, podnositelj je podnio zahtjev Gradskom stambeno-komunalnom gospodarstvu Zagreb (dalje: GSKG) radi hitne dodjele zamjenskog stana. Ponuđen mu je zamjenski stan kojeg je odbio jer nije bio prikladan za stanovanje. Potom je podnositelj podnio tužbu pred Općinskim sudom u Zagrebu kojom je tražio da mu Grad Zagreb dodjeli zamjenski stan kao nositelju stanarskog prava. Obzirom da je u međuvremenu na snagu stupio Zakon o stambenim odnosima čijim odredbama je ukinut institut stanarskog prava, podnositelj je izmijenio tužbu tražeći da mu se dodijeli zamjenski stan u sustavu zaštićenog najma, te da mu se omogući otkup istog sukladno odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo. Općinski sud je odbio tužbu navodeći da je podnositelju stanarsko pravo prestalo jer je zgrada u kojoj se nalazio taj stan srušena. Obzirom da je na snagu stupio Zakon o najmu stanova kojim je ukinut institut stanarskog prava, nije postojala mogućnost dodjele stanarskog prava na nekom drugom stanu, odnosno utvrđivanja statusa zaštićenog najmoprimca. Županijski sud je potvrdio prvostupanjsku presudu, dok je

---

¹ Čl. 107. st. 1. i 2. Zakona o stambenim odnosima (NN 51/85, 42/86, 37/88, 47/89, 12/90, 22/90, 51/90, 22/92, 58/93, 70/93, 91/96, 99/96, 99/96 i 91/96)

“1. Stanarsko pravo prestaje ako se zgrada ili dio zgrade u kojoj se nalazi stan mora rušiti, na osnovi rješenja nadležnog organa ili u postupku izvršenja rješenja o eksproprijaciji zgrade.

2. U slučaju iz stava 1. ovoga člana stanar je dužan iseliti, na osnovi rješenja stambenog organa nakon što mu općina ili osoba u čijem se interesu zgrada ruši osigura drugi stan koji bitno ne pogoršava uvjete stanovanja.”

Vrhovni sud Republike Hrvatske (dalje: VSRH) odbacio zahtjev za izvanrednu reviziju. Ustavna tužba podnositelja također je odbačena kao nedopuštena.

Pred Europskim sudom podnositelj je prigovorio da mu je u postupcima pred VSRH-om i Ustavnim sudom Republike Hrvatske (dalje: USUD) povrijeđeno pravo na pristup sudu, nerazumnoj duljini trajanja parničnog postupka, te da je diskriminiran, kao i da mu je povrijeđeno pravo na dom i vlasništvo.

Članak 6. Konvencije

Analizirajući prigovor o duljini trajanja postupka, Europski sud je istaknuo da je podnositelj mogao koristiti učinkovita pravna sredstva za prigovore iznesene pred Europskim sudom kao u predmetima [Slaviček protiv Hrvatske](#) (br. 20862/02, 4. srpanj 2002.) i [Pavić protiv Hrvatske](#) (br. 21846/08, st. 36., 28. siječanj 2010.) odnosno: a) podnijeti ustavnu tužbu ili b) podnijeti zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku². Obzirom da podnositelj nije upotrijebio niti jedno od navedenih pravnih sredstava, Europski sud je odbacio njegov zahtjev kao nedopušten zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava. U odnosu na dio prigovora koji se odnosi na duljinu postupka pred USUD-om, Europski sud ga je odbacio kao očigledno neosnovan, obzirom da je postupak pred USUD-om trajao manje od deset mjeseci, te se isti ne može smatrati prekomjernim.

Ocjenjujući osnovanost prigovora o pravu na pristup sudu, Europski sud je istaknuo da podnositelj nije ispunio formalne uvjete za podnošenje izvanredne revizije kako je to bilo propisano Zakonom o parničnom postupku³. Naime, podnositelj je tvrdio da je u njegovom predmetu otvoreno pravno pitanje koje je važno za jedinstvenu primjenu zakona, no nije ga naveo niti obrazložio zašto je ono važno. Utvrdivši da uvjeti dopuštenosti revizije mogu biti stroži od onih za redovnu žalbu ([Brualla Gómez de la Torre protiv Španjolske](#), br. 26737/95, st. 37., 19. prosinac 1997.), te istaknuvši da je osnovanost predmeta podnositelja propisno ispitana na više sudskih razina, Europski sud je utvrdio da se uvjeti podnošenja izvanredne revizije ne mogu smatrati nerazumnima niti se njima nerazmjerno ograničio pristup VSRH-u. Sukladno navedenom, utvrdio je da podnositelj prilikom podnošenja zahtjeva za reviziju nije ispunio postupovne zahtjeve domaćeg prava, te je njegov prigovor odbacio kao nedopušten zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava.

U odnosu na odluku USUD-a, Europski sud je naveo kako je USUD, utvrdivši da odluka VSRH-a nije bila proizvoljna te da njome nije otvoreno nijedno ustavnopravno pitanje, ustvari ispitao osnovanost ustavne tužbe podnositelja, a osobito u dijelu koji se odnosi na navode da je podnositelju uskraćeno pravo na pristup sudu jer je njegova revizija neosnovano odbačena kao nedopuštena. Sukladno navedenom, odbacio je prigovor podnositelja zahtjeva u ovom dijelu kao očigledno neosnovan.

---

² U razdoblju između 15. ožujka 2002. i 28. prosinca 2005. stranke u sudskim postupcima su mogle prigovoriti duljini trajanja postupka podnošenjem ustavne tužbe, dok su u razdoblju od 29. prosinca 2005. i 13. ožujka 2013. mogle prigovoriti podnošenjem zahtjeva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku.

³ Čl. 382. st. 3. Zakona o parničnom postupku (SL SFRJ 4/77, 36/77, 6/80, 36/80, 43/82, 69/82, 58/84, 74/87, 57/89, 20/90, 27/90, 35/91, i NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 83/08, 96/08 i 123/08) „(3) U izvanrednoj reviziji iz stavka 3. ovoga članka, stranka treba određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojega je podnijela reviziju te navesti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana.“

Članak 8. i članak 14. Konvencije

Europski sud je naveo da se prigovor podnositelja ne odnosi na gubitak stana, već na činjenicu da mu GSKG nije dodijelilo zamjenski stan, te je zbog toga podnositelj smatrao da je bio diskriminiran u odnosu na druge stanare nositelje stanarskog prava kojima je dodijeljen zamjenski stan.

Europski sud je ponovio da, iako čl. 8. Konvencije ne priznaje pravo na dodjelu doma, u okviru pojma „dom“ predviđa zaštitu mirnog uživanja postojećeg prebivališta ([Đukić protiv Bosne i Hercegovine](#), br. 4543/09, st. 40., 19. lipanj 2012.). Štoviše, u presudi [Chapman protiv Ujedinjene Kraljevine](#) (br. 27238/95, st. 99., 18. siječanj 2001.) utvrdio je da pravo na dodjelu doma nije predviđeno ni sudskom praksom Europskog suda. Iako bi bilo poželjno da svaka osoba ima mjesto gdje može dostojanstveno živjeti i koje može nazivati domom, činjenica je da u visokim ugovornim strankama postoji velik broj ljudi koji nemaju svoj dom. Sukladno navedenom, zaključio je da je na svakoj državi da odluči o tome hoće li osigurati sredstva kojim bi omogućila da svaka osoba stekne vlastiti dom te je takva odluka političke, a ne sudbene naravi.

U odnosu na čl. 14. Konvencije, ponovio je da je pravo na zabranu diskriminacije nesamostalno pravo, te nema mjesta njegovoj primjeni osim ako činjenice predmeta ne spadaju u doseg jedne ili više odredbi Konvencije ([Zammit Maempel protiv Malte](#), br. 24202/10, st. 81., 22. studeni 2011.).

Stoga je ovaj dio zahtjev odbacio kao *ratione materiae* nespojiv s odredbama Konvencije.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2024. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava